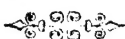

નકશે સુલેમાની

૭૬

શદાદી બેહશતકા ઊરફુ ખેલ.

નાટક ત્રીન બાબકા.

વાસ્તે આસો આંમકે છાપકે ઇજ્જહાર કીયા.

જમનાદાશ ભગવાનદાશની કંપની.

જબાને ઊરફુ બહુરે યુજરાતી

હરેક તગંદુકી જીઆદલી આર ફસાહતકે સાથ

બકોશીય ઇજ્જહાર કીયા.

યે કીરસા સન ૧૮૯૭ કે ૨૫ મે આકટ મુજબ ૨૭૪૨

કીયા હયે હસિ વાસ્તે કીસીને બગઅેર હુકમ હમારે

હસ કીરસેકા કોઈની બાબ છાપના નહી.

— ૧૦ —

મુંબઈ

ઈમ્પીરીઅલ પ્રેસમે છાપા.

ઈ. સ. ૧૮૮૩. સને હીજરી ૧૩૦૦.

કીમત ત્રીન આને.

૧૮૨૦

નકશે સુલેમાની

યા ને

શદાદી બીહીરતકા ઊરદુ ઓપેરા.

—0:0:0—

તખતા.

મુજફ્ફરશાહ..... હુસનબાદકા તખ્તેનશીન.

મહેરઅંગેજ.... મુજફ્ફરશાહાકી બેટી.

વજીરે આગમ... મુજફ્ફરશાહાકા વજીર.

કોટવાલ..... હુસનાબાદકા.

કોબાદ..... ... ઇસ્ફહાન શહેરકે અમીરકા લડકા.

શદાદ... હક્શાનકા આદમી, કોબાદકા નૌકર.

ગુંગી... ... શદાદકી ઓરત.

શહેજીન... ... એક શીરસતા. ગયેબી ખખર દેનેવાલા.

આસમાન પરી. પરીઓકા સરદાર.

ઈસમાલ નોગી. ભૂતોકા શાહ.

કમકીયા દેવી. } ઇસમાલ નોગીકા ચેરી.
જૂના ચમારી. }

ઉસ્કે સીવા દેવ, નોગી, બાગબાં, વ દરબારી, નકશે,
વગયેરાં, વગયેરાં.

—:0:—

શાહ, વજીર, અમીર, ઊમરાવ ઐર સબ દરબાર મુનાબાત કરનેમે મશગુલ હયે.

રાગ—બીહાગ.

(લયેલી લયેલી પોકાઝં મયે બનમે) એહી તરજ.

હમ્દ ધ્યારબ હયે તુજ્જુ સઝાવાર;
દોનો આલમકા તુંહી હયે મુખતાર—હેક.
બાદશાહ હયે તું જીનો બશરકા,
ઐર માલીક હયે શમશે કમરકા,
આસમાનો જમીકા તું સરદાર—હમ્દ,
તેરા જુલ્લા હયે હર શયમેં ઝાહેર,
બેશુબા હયે તું હર સયપે કાદેર,
તંહા દેખો વાંહા હયે નમુદાર—હમ્દ.
હયે ખાલીક ઐર હમ હયે મખલુક,
તું હયે રાજક ઐર હમ હયે મરજુક,
તું હયે ગફકાર હમ હયે ગુનેહગાર—હમ્દ.
તું હયે શરતાજ શહોકા જીયાં,
ઐર ગદાએકા હાંમી હયે હરઆં,
બેકસો નાદીમાકા નીગેહ દાર—હમ્દ.
વરકમે તેરે કાસીર જ્યાં હયે,
ઐર બયાં તેરા સબ લા બયાં હયે,
એ હરીફ હયે ખીચારા દીલ અફગાર—હમ્દ.

ਆਪ ਪਹਿਲਾ—ਪਰਦਾ ਪਹਿਲਾ.

ਦੀਵਾਨਆਨਾ.

(ਆਦਸ਼ਾਹੁਕੋ ਕੁਰਜਨ ਨ ਛੋਨੇਸੇ ਗਮ ਕਰਨਾ).

(ਸ਼ੀਰਾਨਾ ਹਯੇ ਹੁਮੇ ਕਾਂਕਾਂ ਐ ਕੀਰਮਤਕਾ ਅਵਨਜਨਾ) ਐਕੀ ਟਰਜ.
 ਆਦਸ਼ਾਹੁ—ਨਹੀ ਅਯ ਭੁਲਤਕੀ ਉਮੀਦ ਖੁਨੇ ਮੇਰੀ ਖੁਦਾਯਾ ਹਯੇ;
 ਖੁਨੇ ਖਿਸ ਦਰਦਨੇ ਯੇਯਾਂ ਘੀਨਕੁਲ ਛੀ ਅਨਾਯਾ ਹਯੇ—ਟੇਕ.
 ਸਾਫੀ ਸਾਫੀ ਤੋ ਮਯੇਨੇ ਕੀ ਹੁਮੇਯਾਂ ਦਾਰੇ ਕੁਨੀਮਿ;
 ਸ਼ਾਹੀਕ ਵਾਧਵੇਕੇ ਪਯੋਗਾਮ, ਅਯਲਕਾ ਅਯਤੋ ਆਯਾ ਹਯੇ—ਨਹੀ
 ਨਹੀ ਮਰਨੇਕਾ ਖੁਨੇਕੋ ਦਰ, ਗੁਨੇਗਾ ਕਯ ਟਲਕ ਭੁੰਦ;
 ਜਵਾਨੀ ਪੁਰੀ ਹੋ ਕੇ ਖੁ, ਯੁਗਪੇ ਮੇ ਦੀਆਯਾ ਹਯੇ—ਨਹੀ.
 ਮਗਰ ਸੋਘੁ ਕੀਰਸੇ ਸਾਫੀ, ਨਹੀ ਕੁਰਜੰਦ ਹਯੇ ਖੁਨੇਕੋ;
 ਅਯਵਤੇ ਮਰਗ ਅਯੋਗਮ, ਐ ਮੇਰੇ ਦੀਲਕੋ ਛਾਯਾ ਹਯੇ—ਨਹੀ.
 ਖੀਨਾਯੇਨ ਐਕ ਦੁਜ਼ਰਕੋ, ਕੀਯਾ ਹਯੇ ਕੁਜਲਸੇ ਅਪਨੇ;
 ਨਹੀ ਉਰਸੇ ਘਲੇ ਸਾਫੀ, ਐ ਅਵੇਸ਼ਾਂ ਸਮਾਯਾ ਹਯੇ—ਨਹੀ.

ਅਯੇਤ.

ਅਕੁਸੋਸ ਹਯੇ ਕੇ ਯਾਗੇਯੋ ਐਰ ਉਰਮੇ ਨਹੀ ਕੁਲ;
 ਅਯੇਸਾ ਅਮਨ ਹੋ ਸਯਯਾਨੀ ਤੋ ਉਸਪਰ ਆਕੋ ਖੁਲ;
 ਅਕੁਸੋਸ ਹਯੇ ਕੇ ਜਹਾਡਹੋ ਅਗਰ ਉਸਪਰ ਨ ਹੋ ਕੁਲ;
 ਕੀਂਤ ਨਹੀ ਦਰਜਤ ਅਯੇਸਾਹੀ ਉਗਤੇਛੀ ਗਯਾ ਜਲ;
 ਅਕੁਸੋਸ ਹਯੇ ਕੇ ਹੁਸ਼ਮਤੋ ਦੌਲਤਾਨੀ ਹਯੇ ਮੇਸ਼ੁਮਾਰ;
 ਲੇਕੀਨ ਨਹੀ ਹਯੇ ਵਾਰੀਸ, ਤੋ ਉਰੇਕੋ ਕਯ ਹਯੇ ਕਗਰ;
 ਛੀਨਾਛੀ ਸੀਨਮ ਹਯੇ ਅਲਮ ਹਯੇ ਐਰ ਤੀਸਪਰ ਗਮ;
 ਕੁਰਜੰਦੇ ਨ ਛੋਨੇਸੇ ਖੁੰਦਤਾ ਹਯੇ ਮੇਰਾ ਦਮ.

(આયેનાકા કૂટના ઐર દો પરીઓકા જાહીર હોના.)

(મોરા સર્ધયાં કરે ચતગર્ધરે) એહી તરજ.

પરી—નાહક દતિના તું રંજ કાહે પાવેરે,
રંજ પાવે દુઃખ ઉઠાવે, નાહક જીઆ તું જલાવેરે—ટેક.
પાવે પાવેરે તું મનકી મુરાદ અપની;
વારીસ શાહીકા તોરે ધર આવે—નાહક.
દેના દેનારે શાહ તું ઉરકો રીયાસત,
નકશે મુલેમાની જો કોઈ લાવે—નાહક.

(શાહાકા જ્વાબસે બેદાર હોના ઐર ગભરાના.)

બધેત.

બાદશાહ—હીજાહી એ કીયા મએને દેખા હયે જ્વાબ;
દોરો અએ હયેલે કારો શીતાબ;

(વજીર, કુતવાજ, અમીર સખ દોડ આતે હયે.)

(તકકા હોતા હયે અએસાખી ગુલઅનદામ કાંહી) એહી તરજ.

સખ—ગુજરા કયા અંદેશા હમકો શાહેજીશાન કહો;
કયા ક્રિયા આહાતેહો બનદોકો ફરમાન કહો—ટેક.
કીસલીએ મુનતેસીર દતિને હુવે હો અએ શાહા;
કોનસે ગમને ક્રિયા આપકો હએરાન કહો—ગુજરા.
હએ અફરોસ અએ શાહા, કીયુ નહી દેતેહો જ્વાબ;
બંધ કીયુ આંખે કાયે, હો કીયુ પરેશાન કહો—ગુજરા.

(વજીરે આગે શાહાકા વસીએતનામા કરના.)

(ખુદાયા શુકર અએ પરવરદીગાર) એહી તરજ.

શાહા—અયે હયેલેકારો તુમસે અબ હુઈ રખસત હમારી હએ;
હુઈ હયે જીંદગી પુરી બચ, અબ મરનેકી બારી હએ—ટેક.

મગર એ યાદ રખો લાવે તો નકશે સુલેમાની;
 મગ તખ્ત ઉરકો દેના, તુમ રીયાસત ઉરકો સારી-અરે.
 મહેરઅંગેજ મેરી દુખ્તરકીખી ઉસે કરો શાદી;
 મેરેતો નખલકે ગુલખર મે વો ગુલ ખ્યારી હએ—અરે.
 ખુદા દે સામ્રમેરે મરનેકા તુજકો અએ મેરી ખેટી;
 તેરેતો વાલીદકી અરપે અજલપર અબ સવારી હએ—અરે.
 (શાહકા મરના મહેરઅંગેજકા ગમ કરના.)

(હાએ એ અનધેરી ગાર) એહી તરજ.

મહેર—દારે પીતા માહે માર,
 નેનન નાહી બાંધ કરોજી ઉજરા સગરા દ્યાર,
 ખેવારી સખ હો ગઈ દુખીયા વાલીદ નાહી સીધારેરે,
 જીનેપે હમરે ધુલ પરેરે તો તુમ ન હો સરદાર-ટેક.
 બેચેન હએ એ ખેટી તેહારી ખોલત નહી બાતબી એક;
 રૌરૌ મએને અખીઆં મુબઈ હો જીતું હુશીયાર-દારે.
 બાપ મારે કએસઈ નીંદ, તોહોકો ચેનસે કએસા તું સોયા;
 ખોલ અખીયા તોરે પઈઆં પરત હું દયાકી બાંગદેદાર-દારે

— ૦:૦:૦ —

બાબ પહેલા—પરદા દુસરા.

રરતા.

(ગએરત ન આઈ તુજકો કુચ યાર ખેશરમ) એહી તરજ.

કોબાદ—મએ કબતલક ફૂલક સહું તેરા સીતમ બલા;
 ઈસ મુફલસીમે કીંદિ રખું સાખીત કદમ બલા-ટેક.
 મોહોતાજ એક નાનકા તું ને કીયા મુજે;
 ઈસ ગમીમે જીતે રહે કએસે અમ બલા—મએ.

લરકા અમારકા હું મએ અબ હો ગયા ફરીર;
 ઈસ ગમમે કીઉ ન હાએ છુતે મેરા દમ ભલા-મએ.
 યા જર નો મેરે પામ તો આતેથે દોરબ સબ;
 ઐર મુફલસીમે કાસકો હોવે મેરા ગમ ભલા-મએ.
 એક હબશી મેરા નોકર હએ કહેતા હએ વોભી યું;
 મએ નોકરી કરે કીયું બેદામી દીરમ ભલા-મએ.

(શદાદકા આના ઐર કોબાદસે રજા આહાના.)

(કંગનવા મેરા કરસે સરક ગયોરે) એહીતરજ.

શદાદ-નોકર ન મોહે અપના તુમ અએ સાહેબ જનોરે-ટેક.

કોબાદ-હવા બેવકા તું કએસા,

શદાદ-હમકો આહીએજ પેસા—નોકર.

કોબાદ-પયેસા કાંદાસે લાનારે,

શદાદ-તો મએબી હું ખીગાનારે—અબ દીજએ મુજકો રજા,

કોબાદ-નહી હાયમે હએ કોરી,

શદાદ-કયેસી બજારમે જા દોરી,

કોબાદ-નહો શદાદ મુજસે બેવકા તું મેરા માનોરે—કાંહોગા
 તેરા જના.

શદાદ-મીલે જમજ પેટબર ખાના—નોકર.

કોબાદ-હમ હએ મુફલીસ ખીચારેરે,

શદાદ-ફુટે નસીબ તુમારેરે,

કોબાદ-ખોયા સબ અપના માલો જર, ખુલે બખત કબ અપના,

શદાદ-એતો હો ગયાજ સપના,

કોબાદ-તોભી હકસે ઉમીદ રખતે હયે તુમ દીલમે માનોરે-નોકર.

(એતો મજબુદી હોગા દીવાના) એહીતરજ.

કોબાદ—તંગ મુજપે એ કએસા જમાના, અપનાભી હો રહા
હએ ખીગાના.

લાએકો દેતાયા આબદના અબ નહી મુજકો મીલતા હએ ખાના;
ક્રીસકો જ શકલ અપની બતાના, બસ ખીયાબાન જકે બસાના;
છોરી શદાદ મએને એ બસતી, તેરાજી ચાહે વાં તુને જના.

(કોબાદ જને ચાહતા હયે ઉસકો રોકકે.)

(ગોરી ચલી આસરે શીરખી કબુ આના) એહીતરજ.

રાદાદ—એ દનદોરા શેહેરકે વજરને શીરવાયા;

ઈસ મુલકકે શાહકો મૌતને આ દબાયા;

મરતે વખત વસીઅત કરવો મરાહએ દાના;

જસકે પાસ સુલેમાની નકશ જો તુમને પાના;

ઉસકે સરપર રખના તાજ મેરા શાહાના;

મેરી દુખ્તરકાભી શેહર ઉસેહી બનાના;

વો નકશ મીલે ગર મુજકો તો શાહી પાયા.

ઈસ મુલકકે શાહકો મૌતને આ દબાયા.

(જલ્લીમ જનીરે) એહી તરજ.

કોબાદ—કાંહાં શાહીરે આર કાહાં તું ગુલામ બલા—રોક.

નકશે સુલેમાની પાવેતો હો શાહ તેરે હાથ ક્રીસતરે
આવેગા, કાંહાં.

જગલ બસાતા હું મએતો અબ જકે કર બાદશાહી
તું અએ બિવકા—કાંહાં.

(લટનકસે હમ જતે જંગપર હજરત બાહાદુર લટકત) એહીતરજ.

રાદાદ—પુરવ પછમ ઉતર દખ્ખન હુંકું જકર મએ ઈસ આન;

જમીન તોડું આસમાન ફોડું પર ન છોડું નકશકા
ધ્યાન—રોક.

ઝાડી ખાડી પાહાડી કાડી પીકે તાડી હું મસતાન;
 ઇઆતો યાહાંક શાહાબનુ યાકે દેખું કબરસ્તાન-પુરવ.
 દેવોંકો દેહું જીનકો પીટું સાગ હજીકું પરસ્તાન;
 વાંખી ગર નહી પાવુંતો મસાનમે અબજ સયેતા
 ન—પુરવ.

અરમન જરમન ઇંગલનડ રૂસી ફ્રેન્ચ ચીની તુરકસ્તાન;
 કલકતા મદરાસ દેખુ દેખુ સાગ હીંદુસ્તાન-પુરવ.

—:૦:—

આખ પહેલા—પરદા તીસરા.

જંગલ.

જોગીઓંકા તપ કરનાં.

(અપને શાહાબદે આલમકે લીયે) એહીતરજ.

સખજોગી-હરસે ધીયાન લગાવો સાઈજી હરસે ધીયાન લગા
 વોરે—ટેક.

લકડીસે તુમ હાડ જલાવો, ખાલ જલાવો નેએસે ધાસ;
 ઇયાદકી દાતા કરકે પવન તુમ પ્રેમ અગન સીલગા
 વોરે—હરસે.

આયા દમતો આદમ હએ ઐર દમ નહીતો બેદમ હએ;
 દમપર નાહી રખ ભરૌસા અપને ખચનકો નીભાવો
 રે—હરસે.

(કોઆદક જંગલમે આના જોગીઓંકુ દેખ તાજીબ હોના.
 બયેત.

કોઆદ—દુનીઆસે અબતો તંગ હુવા મએ બેશુમાર;
 ખસ્તામિ ચએન હએ ના હયે વીરાંનમે કરાર;

દીલ ચાહતા હવે નોગી મયે હોજાઉ જરૂં;
 અગદેશે જમાનેકે ધન લોગો સા હું દુર;
 કીસ તહરાં ઈયાદે હકમે મશગુલ હવે સખકે સખ;
 ગોયા ગયે દુનીયાકો બુલ સખકે સખ;
 મયેખી ખોદાકા નામકા લેતાંહું અખનોગ;
 દોનો જહાંકા ખોજીગા ઈસિ હીલેસે શોગ.

(આજ હોગા ખુશીકા ગાના) એહી તરજ.

કોખાદ—યુરગજ જગસે મયે મનકો ઉકાયા, નોગલેનેમે યાં
 હાં સાર્ધિ આયા—ટેક.
 ન રાખુ બાબલ ન રાખુ મૈયાં, ના હવે ભઈઆ કો
 ઈમાં જતયા;
 દેખકે જગકે સમજ મનમે આઈ ખોટી હવે સગરી
 માયા—યુર.

(સંગ દીલના થસું ખતાવીસું કખી નહી) એહીતરજ.

સખજોગી—એ કવારે પુત નાહી નોગકા તું ધ્યાન રખ;
 હાંદ એ ગુમાન મનસે પીઆરી અપની જાન રખ.
 નોગમે હવે દુખ બહોત સહેગા કએસા પુતતું;
 એ ખાતમે ખે સાખ્ર હોતો હોગા પીઆરે બુત તું.
 દીન હવે તોરે ખાને પીનેકે તું ખરતામે ગુજર;
 કાચી ઉમર હવે તેહારી જા અખી તું અએશ કર.

ખનજરા.

કોખાદ—તંગ જીનેસે જખ આયા, તખ દુનીઆસે દીલકો
 ઉકાયા—ટેક.

કોઈ દાદ ન લે હવે મરી, અએસી મોહોતાજીને ગેરી

સખ મુજબર હચ્ચે સમાયા—તખ.

મચ્ચે એક અમીરકા ફરજાંદ, યા દોલતમે સદા ખુર સન,
સખ દોરતોમે વોહ ઉડાયા—તખ.

યાતો લોગી યુર મુલો કરદો યા જરસે દામત ભરદો,
અરજ મચ્ચેને એ અપની સુનાયા—તખ.

(લયેલી લયેલી પુકારં મચ્ચે બનમે) એહી તરજ.

સખજોગી—કાહે મનકો તું અપને દુખાવે, દુનીઆ હરકી
દયાસેરે પાવે;

પર એ પુછત હચ્ચે તોહે ગમખાર, નેકીસે યા બદીસે
હો જરદાર;

રાજાદો શરૂપે હમકો સુનાવે દુનીઆ હરકી દયાસેરે પાવે;

કોખાદ—નેકીસે મીલતી હચ્ચે કચ્ચેસી દોલત, ઐર બદીસે
માલે કચ્ચેસી હથમત;

તોહે પહેલે યુરચે સુનાવે,

સખજોગી—દુનીઆ હરકી દયાસેરે પાવે.

(યુર સાચ ચીવા ગમ તુનો કોઈ નહી) એહી તરજ.

જોગી—ધોવે નેકીસેતો રાજી તોપે બગવાનરે;

તોહેકો વો આજમાવે બહાત—ટેક.

અવત નેકોપે આવે હચ્ચે સંકટ, ઉસ દુખસે નહી હો
પીછે ધનસાનરે—તોહેકો.

ઐર બદીસે માલે જલદી દોલત, પરવો પીછે હોગા દો
જખકી સેતાનરે—તોહેકો

બચેત.

કોખાદ—રાહે નેકીપર હું કાચ્ચેમ નેક રાહા દીખાઈચ્ચે;

બાદ રંજકે ગંજ કચ્ચેસા મીલતા હચ્ચે ફરમાઈચ્ચે;

સાથ મે કરતા રહુંગા આકૃતોમિ આમે ગુરૂ;
પર મએ નેકી કરકે બનુંગા દુનીઆમિ સુર ખરૂ.

(કાહેકો મુરત મુખકો રાજ) એહી તરજ.

સખજીગી—દયા કરે ભગવાન, તોહિપર દયા કરે ભગવાન—ટેક.
નેકીકા આકૃસુન દેતે હએ તોહિ, પર તું ઈશે હરઆન—તોહિ,
નેકી માતા હોવેગી પરસન બનેગા તું જીશાન—તોહિ.
ઓર બદીકાભી લએ આકૃસુન કરજો લગે આસાન—તોહિ.
કમકીયા દેવી હો દરિસે પરસન, જગા સકેગા મસાન—તોહિ.

—:0:—

બાબ પહેલા—પરદા ચોથા.

રજતા.

(સમજ મન સમજને લાગ સુધરવા) એહી તરજ.

કોબાદ—ખુદાયા કર કાયા મએ તેરી બડાઈ, રાહ નેકીકી
મુજ્દો બનાઈ—ટેક.

તેરી કુદરતકા સારા તમાથા દેતા અજબએબ દીખાઈ,
દોનો જહાંમિ તેરાહી હએ જીલવા જીઅકી હએ સખ
રોશનાઈ—આદાયા.

હરો મલાએક જીનો બશર સખ, તેરે હએ કરમા રવાઈ,
રજજાક કુલકા હએ મવજા તું બરહક, સનઅત તેરી
હએ સમાઈ—ખુદાયા.

આહે જીસે બાદશાહત તું બખશી, બખશી કીસીકો ગદાઈ;
જીલત કીસીકો દેખાવે તું આહેબ, દે દખજત કીસીકો
સીવાઈ—ખુદાયા.

હુકમ તેરા હર શએપર રવાહએ કુદરત તેરી એકતાઈ;

તો તું કરે સખ સજવાર તુજો, બુઝાઈ કરે યા ભ
લાઈ—ખુદાયા.
શબ્દ રજા પે હરીક હું મએ તેરે મુજસે ન કર કજ અદાઈ;
દીન રાત મુજપર તેરે કરમકી ઘરા વો શેહીત છાઈ—ખુદાયા.

બાબ પહેલા—પરદા પાંચવા.

બાગ.

ખુસ્સદસ.

૧-માલી—આતા હએ બાગમે કોઈ ચોર બદ ગોહર;
મેવે ચુરા લે જતા હએ વો રોજ ખે ખતર;
સોચો તો સહી ઉરકે ગીરકતારીકા હુતર;
કીસ તરેહ આવે હાથમે વો ચોર નામવર.

(દુસરા સદાદકુ દેખકર બોલતા હયે.)

૨-માલી—આતા હયે સામનેસે કોઈ ખેખતર ચલા;
શાએદે વાહી હોવે હએ જુસ્ફા જુકર બલા,
બમેત.

૩-માલી—છુપ જાઓ જાપતો ગોશમે જલદીસે અએ હરીક;
દેખો વો આંકે કરતા હએ કયા કાર પુર કસીક.
(ગએરત ન આઈ તુજો કુજ યાર ખેશરમ) એહીતરજ,

૪-માલી—લાના જર હએ મુજે વો નકશ ખુખતર;
જુસકે લીએ પરેસાં મએ શીરતા હું દરબદર—ટેક.
હુંડું કાંહાવો નકશ મુલિમાનીકો મએ અબ;
દેતા નહી હએ કોઈખી ઉરકી મુજે ખખર—લાના.
તાલાશમે મએ ઉમકે ન કોતાઈ કરંગા;
નેહેમત હજર ખીચુંગા લાઈંગા હુંડકર—લાના.

કયા ખુશનુમાં હયે બાગ નીહાયેત એ દીલ ફરેય;
 મેવે લગે હયે જનખન કયા ખુશ અદા મગર—લાના.
 પાંઉ સમર એક તોડકર ઈસ બાગસે હરીફ;
 તા આસરા હો મુજકો મોટે ખુખકા જરર—લાના.

(માલીઓકા બાહર નીકલકર શદાદકુ પકડના.)

(દર ચાલે હાલે દીલમા નોંધીલો) એહીતરજ.

સખ માલી—અલો આવો આવો ડોહોજી, એ ચોર મીત્રા
 હયે હાતમે,

૧ માલી—બહોત દીનોસે આયા હયે,

૨ માલી—મેવે ચોરા ખુખ આયા હયે,

૩ માલી—મુજકોખી સતાયા હયે, એ ચોર મીત્રાહયે હાતમે.

૧ માલી—હા પીટા પીટા ખુખ ઈનકે,

૨ માલી—જીતા ન છોડો તુમ ઈનકે,

૩ માલી—રોસે તમાયે ચુડગી લાત,

૧ માલી—ઈકે સીયા ન કરો ખાત,

૨ માલી—પાવે સજનતય એ બદનત, એ ચોર મીત્રાહયે
 હાતમે.

શદાદ—અરે હાયે હાયે કયા કીયા મયેને, તુમારા કીયા
 લીયા મયેને,

૧-માલી—ચુપ ચુપ નાપાક મતકર નાત,

૨-માલી—ઉપરસે મારોજી લાત,

૩-માલી—મજબે તા એ કમજબ, એ ચોર મીત્રા હયે હાતમે.

૧-માલી—જીદા ન તુજકો છોરેગે,

૨-માલી—તેરી હડી ફસલી તોરેગે,

૩-માલી—હાથ પાંઉ મરોરેગે,

૧-માલી—સરકો તેરે ફોરેગે,

૨-માલી—લાખો સીતમકર છોરંગે, એ ચોર મીલા હએ
હાતમે.

શદાદ—અળ બસ બસ યાગે જાનેદો, આગમ જશતો પાનેદો,

૧-માલી—છોડો મત દરિદ્રો જીતહાર,

૨-માલી—મારો લાતેં ચોર દો ચાગ,

૩-માલી—હરીક અળ કયા હયે તકગર, એ ચોર મીલા હયે
હાતમે.

—:0:—

બાળ પહેલા—પરદા છઠા. જંગલ.

(કોબાદ યુગીકો લેકર આતા હયે)

કોબાદ—જળ કીયા તું મહસે યુગી હએ તુજેદ કોઈ જંગલમે
દાલ કર ચલા ગયા નહીં?

ગર મએ જો તેરી મદદકો વાંહા ન આતા તો મારે
બુખકે તુ મર જાતી,

શે મત મેરા એક શદાદ નામકા નૌકર હએ ઉરસે મએ
તેરી શાદી કર દર્જંગા,

(દુરસે શદાદ રોતા હુવા આતા હએ)

(ભાગો જલદ ભાગો સારે ભાગોજી મએદાનમે) એકી તરજ.

શદાદ—મારે અએસી માર મુજકો હો ગયા મએ નીમદમ;
હએ કોબાદ છોડ તુજે, મએ ઉડાતા હું એ રંજ—ટેક.

કોબાદ—તેરા અએ શદાદ કએસા હો ગયા હાલરે;

સરતો કીસીને જુતોસે કીયા હએ તેરે લાલરે—મારે,

દરસે તેરી શાદી હોગી દખતા હએ કીયા ઈસે;

લાયા જંગલસે ઉડા મએને તેરે વાસ્તે—મારે.

રાદાદ—શાદી ઈસે મએ કરંતો લાંઉ કાંસે ખાનેકો;
 મએતો હું મએતાજ સાહેબ, પછી ઐર દાનેકો—ટેક.
 (તુજ ખીન સધયાં નીકસ જીયા જાયરે) એહી તરજ.

કોખાદ—હો નાહક ઈતનાં તું રંજ કાહે પાવેરે,
 કરનેકો પસન નેકી બદીકો,
 મનતર હમતો સીખકર આપેરે—હો નાહક.
 (યા લંગરવા ચતર સુગરવા) એહી તરજ.

રાદાદ—કરના એનાએત દામેસે એક મંત્ર માહેકો પીયારે
 રે—ટેક.

તાએ નોકર બને તવંગર દુઃખ ન કોઈ માહે મારેરે;
 અએસો ખુશીમે ઉમર હમેશા ચેરા તેરા ગુજરેરે—કરના.

કોખાદ—નેકીકા ખવા હએ ઐર તું બદીપર હોતા હએ
 આમાદારે;

મતો હમેશાં નેકીકા હી નાશ કરંગા બાદારે—કરના.

રાદાદ—નેકી બદીસે મુજકો ગરજ કયા જલદી તવંગર કીતેરે;
 જીરસે પએસા જલદી મીલે બસ મંત્ર વોહી માહે
 દીતેરે—કરના.

અથેત.

કોખાદ—જલદી લો ચાહેતો હોગી બદી પરસન;
 ગર સખ કરેગાતો નેકીસે હોગા નામ રોશન.

રાદાદ—હમે નહી ગર્જ હમારા નામ કરને રોશન;
 મુજકો તો બદી હએ પરસન.

અથેત.

કોખાદ—જબતો લે એ આકસું બદીકા,

મુખતાર તું હો જયેગા શયતાન સભીકા;
 જાકે અખ મસાન ખસાના તુંને અએ શદાદ,
 વાંદા એ અફસું પહરના લેગા શયેતાન તેરી દાદ;
 યે હપશન નો ખડી હયે ગુંગી દુખીઆરી,
 ખીદમતમે ગેગી હરઆન ખીઆરી;
 અખ મએ નામે ખુદામે હોતા હુ મશગુલ,
 ખુદા જલદ કરે મેરી ઇલિતેજ કબુલ.

—:0:—

આખ પહેલા—પરદા રાતવા. દીવાનખાના.

(આગે તો હમસે ઈસ કદર થા ન કબુ અલગ અલગ)
 એહી તરજ.

મહેર—ગુલશનમે ગુલ શીયુક્તા હએ લેકીન કાં હયે કદ્રદાન;
 બુલબુલ ન ઈસ અગનમે હએ, ન બાગમાં હએ કદ્રદાન,
 અમકે હએ ગોહર હુસ્નકા લેકીન નહી હએ નોહરી,
 આલમમે નેખાં કયા ઉસે, જીસકા નીહાહો કદ્રદાન,
 નોખનતો આયા નોશપર કર ગએ વસીએત એ પાંદર,
 નકશે સુલેમાની નો લાવે વો બેગુમા હો કદ્રદાન,
 આતસે હુસ્ન બડકી હયે લેકીન બુખવે કોન ઉસે,
 યા રખ તું જલદી ભેજદે મેરા જહાં હો કદ્રદાન.

(પરીકા બાગમે જાહીર હોના ઐર મહેરકો બાગમે
 કોબાદકો દીખાના ઐર ઉસકી તારીફ કરના.)

ચંદરાવલી.

પરી—મત દરદો ગમ ખા અએ મહેર ખારી, તેગતો એહ
 કદ્રદાં હયે ખરા;

તરે હુસ્નકે ખાગકા એ ગુલેતર, દેખ એહી ખાગળાં હએ
 ખરા;
 ગોહર હએ તુંતો એ તોહરી હએ, તુ હએ શમા તો
 એ પરવાના હએ;
 નકશે શુલેમાનીકાલી એ માલીક, હોગા ખુદા કે એ-
 હી ફજલસે;
 ઇસકો ખુલાકર કર ઇસ્સે શાદી ઇખાદતમે એ જવાં હએ
 ખડા;
 ખુલવા વજીર ઐર ડોટવાલ કો તું, કર હાલ એ સખ
 બયાં હએ ખરાં,
 નામ કોખાદ હએ જંગલમે વો, ઇખાદતમે વો જવાં
 હએ ખરાં.

(પરીકા ગાએબ હોના ઐર મહેરકા ખાખસે ખેદાર
 હોના ઐર ગભરાના.)

તાલ્લ તીતાલા જલ્દ.

મહેર—કોઈ આવો જલ્દ કયા મએ દેખાડી,
 અરે દોરો સખી જલ્દ આવો અભી,
 નહી દેખા કયુ નો પાયાડી—ટેક.
 ખાખ યે આયા અજબ, એ કીયા હુવા ગજબ દીલ
 ગભરા રહા હએ તેરા,
 રાહત યુમ ગઈ સજબજ નઈ, સાન નઈ રંગ નઆ
 આલ નઈ,
 એ કીયા ખાખ મુન્ને આયાડી—કોઈ આવો.

(વજીર કોટવાલ ઐર સખ નૌકર આતે હએ.)

(અરે દેશ છાંદ ચલે પરદેસી) એહી તરજ.

સખ—તુમને શાહનદી કયું શૌર મચાયા,
ગભગ રહે હો કીસ લીએ કહીએ,
કયું હમ સખકો જગાયા—ટેક

(કયા કહે હાલત હમારી એહતો અગતર હો ગર્ષ) એહી તરજ.

મહેર—ખાખમે દેખા હએ હમને આજ અપને ચારકો,
આખમે દેખા હએ ગોયા માહે પુર અનવારકો,
તાખપર અપની અગર માહાતાખકો હોવે ગુર,
તો જરા દેખો મેરે ખુરશીદ કે રખસારકો,
હુંદકે જંગલમેસે લેઆના તુમને જદદ અખ,
કરના વારીસ તખ્તકા મેરે ગુલે ગુલજરકો,
ખાંદગી કરતા જંગલમે ખએયા હએ વો ખાદશાહ,
નામ હએ જસકા કોખાદ અખ લાવો ઉસ સરકારકો,
હએ સુલેમાનીભી નકશ ઉસ સાહેબે ખુળાંકે પાસ,
ખુદદસે આતી હએ હુરે મુજરે એ સરકારકો.

(કયુંરે ખડા હિન્દુસ્તાની) એહી તરજ.

સખ—જોકે શાહનદી લે આવે જસ જગા ઉરકો પાવે,
નકશ સુલેમાની હો પાસ જસકે,
તખ્ત પર ઉસકો ખીયાવે—ટેક.

બાબ દુસરા—પરદા પહેલા.

જંગલ.

દેવીકા મનદર.

(શદાદ ઐર યુંગી પુજાકા સારા સામાન લેકે દોનો આતે હજો)

(હમારી મદદમાં કએસે જાજ) એહી તરજ.

રાદાદ—હમારી મદદકો બિજદે દેવી મમદા ખીરકી દોહાઈ;
ખાવન જોગી ઐસત જટકી હમારી મદદકો બિજદે
દેવી—ટેક.

લુના મમારી જલદી આ નરસુ અપના મુહ દીખલા;
માહા યુર કે મનતરકા જાવે કેસા સામ પના—હમારી.
તા મએ અપની પાંઉ મુરાદ, દીલ હો મેરા ખુરમશાદ;
જલદી મુજકો કર આવારા, તેરી કરતા હું મએ યા-
દ—હમારી.

(દેવીકા નમુદ હોના ઐર શદાદકા ગરન પાકે ગીરના.)

ખયેત.

કમકીયાદેવી—મેરે નામકો જપતા થા તું મુદામ,
ખયાં કર તેરા મુજસે કયા હએ કામ;
હુવા મેરે દીદસે કાગીઆખ,
તો ગાફેલ હુવા તું મએ ખાના ખરાખ;
હુવા બે ખુદ મુજે યાં ખુલા,
મએ જાતી હું ના કામ અખ તું રહા,

(દેવી જાતી હએ ઐર યુંગી ઉસકો રોકતી હએ)

તો જલદ ઉઠા ઇસ ખદ અનજાગકો;
તા દરસ્ત કર મએ ઇસકે કામ કો;

અએ કમળજીત મુજસે કર અપના બયાં,
બુલાઇ મુજે તુને કીયું કર યાંહાં.

(અએ શહેજીત પ્યારે આરલાક) એહી તરજ.

રાદાદ—અએ માતા મેરી કર મુજપે દયા હુઇ બેઅદબી
તેરી ખીદમતમે—ટેક.

તેરા ચેરા કંઈ દીનસે હએ મેરી માતા મુસીબતમે;
રનો અલમ કર દુર ગરેસે હું મએ નીહાએત આ-
કતમે—અએ

નકથે સુલેમાની પાળે માતા નકથે સુલેમાની પાળે;
નકથે સુલેમાની પાળે શાહા મએ ધંસ દેસકા હો
જાળે—અએ.

શાહા ધંસ દેસકા હો જાળે ગુલામ કોબાદકો અપના
બનાળે;

રહું ફેર ન મએ મુસીબતમે રનો અલમ કર દુર
ગરેસે—અએ.

બયેત.

દેવી—તેરી એ અર્જ અએ શદાદ કબ મનજીર હોતી હએ,
કકત નામે સુલેમાસેતો બદી દુર હોતી હએ;
ઝોર ઉરકા નકથ જીસ જી હો બદી ઉસજી આવે કબ;
તુ કએસા બેસમજ હએ બદીસે રએ મતબબ;
નહી નકથ સુલેમાની મેરે ગુશ્સેલી પાવે,
હમતો હએ મઓતાજ ઉસકે તેરે હાત કયું કર આવે.

(સખીઆ હમારા મહેલ કાંહા હએ) એહી તરજ.

રાદાદ—મેરી માતા કર તુ મેરે પર દયા,
દેવો નકથ મુજકો ન બાના બતા,

નવાજેશ નહીં વેા કરેગી મુજ્જો,
તો મએ જાંઘીસે હું અપની ખફા—ટેક.

(મામુર હું શોખીસે થગ રતસે ભરી હું) એહી તરજ.

દેવી—હનમનકી કસગ હએ કસગ મગદા ખીરકી;
તીસ પર કસગ હએ માહા ગુર મેરે ખીરકી—ટેક.
વેા નકશ નેકીકા હએ બદી મેરા નામ હએ;
વેા નકશકી તલગમેતો નેકીકા કામ હએ—હનમનકી;
લેકીન ભક્ષાર્ધ કરતી હું મએ એક તેરે સાથ;
ઈસમાજ જોગીસે મએ કહુંગી તેરી બાત—હનમનકી.
તુજ્જો કહેગા આવેગા ઉસકે ધ્યાનમે;
શદાદ તું જરૂર આના કલ મસાનમે—હનમનકી.
મંગલકી થગકો હેતી હએ ઉસકી સભા;
મએ જાતી હું તું ઉસેહી પાવેગા મુદદા—હનમનકી.

—:0:—

બાબ દુસરા—પરદા દુસરા.

દીવાનખાના.

(કીસીકા દરદ દીન જાલીમ) એહી તરજ.

મહુર—ન ગબરાએ અએ દીલે મુસતર તેરા ગમખાર આ
તા હએ;
હું જુલજુલ જસકા હએ વોહી ગુલે ગુનજાર આતા
હએ—ટેક.
ન મરનેપર હો આગાદ કરતા તાહા મુલ તું મરીજે
ઈશક;
મસીઆ તેરા દીખાને અગ દીદાર આતા હએ—
ન ગબરાએ.

મસીઆ તેરા આકર જનન, તુજકો બખ્ષેતો બહેતર;
 નહી કાતીલ પએર હરખાં લીએ તલવાર આના હએ—
 ન ગબારાએ.

(વજીર, કોટવાલ, શાહનદે કોળાદો બા ઇજત લાતા હએ.)

(છુટી કચેદરી તુતીઈ જનકુ) એહી તરજ.

વજીર ઝોર કોટવાલ—તેરે કહેકે મુજબ હગને પાએ હએ
 ઇનસાન;

હએ સારે ઇસમેહી યો નીયાન—તેરે.

બંદગી કરતા બયેદાયા જંગલમે એહી જુથાન;

આબ ઈરકે હકમે કયા કુરમાન—તેરે.

નકશે મુલેમાની તો નહી રખતા હએ અએ જનન;

ઈરસે સારે હગ હએમાન—તેરે.

સાંપે રીયાસત ઇસકોતો શાહકા તુટેગા કુરમાન;

નહી આગે બહડતા હએ કુચ દયાન—તેરે.

નકશે મુલેમાની ગર લાવે દુસરા કોઇ ઇનસાન;

હએ સારે ઈરમેહી યો નીયાન—તેરે.

(આબન માહેરી) એહી તરજ.

મહેર—મએને દેખારી દેખારી મોરા જનન,

પ્રાન દરપે મએ કુરમાન એહી મોરા પ્યારા પ્યારા,

નકચકા હએગા મોરા એ વાલી બાગે શાહીકા માલીક,

આફત મારી તાલી સાદમાન કીની માહેકો,

હુઈ એ ખુશહાલી આપે વારીરી વારીરી મોરા પ્રાન

જનન—મએને.

બયેત.

કોટવાલ—શાહનદી જયસા તું આહાતી હએ વએસા હો

ગા કબ,

નકથ પહેલે દેએ ઇસકો શાહી હમતો દેવે જળ;
તેરાબી હરગીજ મીજાને ન દેંગે ઇસે હાત,
તેરે વાલીદકી બલા કએસી કરે ૨૬ પીઆરી જાત.
(સુનો સુનોરે જનાળા સુનલો) એહી તરજ.

મહુર—માનો માનો કરો જી નહી માનો;
એ પીઆરા મારા નકથ લાવે બેથક શાહી પાવે—ટેક.
દુરોકા સાયાયા ઇસ પર શાહી એ પાવે પાવે;
ગર આબી નહી નકથ લાયા આજેરથ લાવે લાવે—માનો.
દુસગ કોઇ નકથ લાવે ઉરકો દો શાહી શાહી;
દેસનીકાલ હમ હોકે લેવે હમ રાહી રાહી—માનો.

(ગુલકે લીયે હમ આએથે પર ખાર સે ચલે) એહી તરજ

કોઆદ—શીદવીતો હએ તાગ એ ફરગાન તુમારા;
પર જુઠા હએ ફરગાન રવા પીઆન તુમારા—ટેક.
વો નકથ જસકે પાસ હો શાહી હો મુખારક;
વો વરજકા લુંટંગા ચુલીસ્તાન તુમારા—શીદવીતો.
નજદીક મરે નકથ સુલેમાની તહી હએ;
મીજના તહી આએ પીઆરી એ આસાન તુમારા—
શીદવીતો.

(આ દીલજનની સોવે મતવાહારે) એહી તરજ.

મહુર—અરે મારે પીઆરે તું કાહે ગઘરાવે—ટેક.
તોરે ખીના જાની જયરા મારારે,
અએન એક પલ ન આવે—અરે.
નકથ સુલેમાનીકા માલીક તુંહી હએરે,
વીરસેગે તોરે વો આવે—અરે.

(તુજાપીન સૈધ્યાં નીકસ) એહી તરજ.

કોબાદ—જની મોઢે જને દે મોઢેકો હએ જનારી—ટેક.

નકશ પહેલે લાવું શાહી શીર પાજી,

પહેલે કીસ્મત અજમાનારી—મોઢે.

ઐર કોઈ નો લાવે શાહી શીર પાવે,

હો દોનુ જે ઠીકાનારી—મોઢે.

(હો કયાં ગયો શાહનદા જની પ્યારે) એહી તરજ.

મહેર--લાલ ચીંતા નાહી કછુ તુંને કરના, હું મએ
ફર્યાન--ટેક.

નકશ સુલેખાકાં માલીક તુંહી હએ,

દીલમે હરગેજ ન દરના—લાલ ચીંતા નાહી કછુ તુંને
કરના.

—:0:—

બાબ હુસારા—પરદા તીસરા.

કબરસ્તાન.

(અરી ખિસવા તુંને એ કયા કીયા) એહી તરજ,

શાદાદ—મયાલુ માહાજીર આલી જનાળ,

હમારી તું ઉમીદ બરલા સીતાળ;

તેરા ચેરા હએ તુજસે ઉમીદવાર,

દીખા દરસન આપના તું આલીવીકાર;

અએ ઈસમાલ નોગી યુર માહારાજ,

દયા કર મદદકો મેરે આના આજ.

(ઈસમાલ નોગી અપને દેરેમસે બાહર આતા હયે.)

(ગાન હુ મએ કોમકા) એહી તરજ.

ઈસમાલ નોગી-નોગીઓકા હું યુર ઐર જટીઓકા સરદાર;

ખીરોકા માહાખીર હું ઐર પલ્લોકા સરદાર;
 હસમાલ જોગી નામ હમે પર કએસી નેરી સાન,
 દેવ જીત હમે સારે મેરે તામે એ કૂરમાન;
 મંગલકી થળકો હમારા જગતા હમે મસાન,
 જીન્દા હોતે હમે યાંહ મરે હુવે ધનસાન;
 લુના ચમારી કમકીયા દેવી દેવી ભવાની આવ,
 નાચકે મેરે રૂપ જોકે મેરે બહેલાવ;
 ખોરાક અપને ખાનેકા લાના તુમને સાથ,
 કોઈ સુવા કોઈ ખીલ્લી કોઈ મુરદેકે પાંઉ હાત.

(કામ કુટકે લુના ચમારી આતી હમે.)

(સારેતીન પેસે સેર મહલીના ખેચુંગી) એહી તરજ.

લુના ચમારી—યાદ કરતે તેરેહી મએતો હાજર હુધ—ટેક.

તું ગુર હમે સળકા ખેશક નામદાર;

લુના ચમારી તેરી ખેશક તાખેદાર—યાદ.

(મેરે ભંગ્ગ મીયા) એહી તરજ.

કમકીયા દેવી—નહી હુધ એક ધડી નહી હુધ એક ધડી,

એરી તેરી ખીદમતમે હાજર ખડી—ટેક.

સુવે ખીલ્લી તાજે પકરકર મએને પકાઈ ખાજ,

ખાંકે તુમને ખુશ હોના અએ ગુર માહારાજ—નહી.

(ગુરકે પીછેસે યુંગી એક સુવા મુરાકે ખાતી હમે ઐર

ઉરકો કએ હોતી હમે શદાદ ઉરકો મારકે પુછતા હમે.)

ખચેત.

રાદાદ—અરે કયા હુવા શએતાન જાદી,

ક્રીયા ખાઇતો કયા ખોલ; (યુંગી સુવા દીખાતી હમે.)

કયા ચુવે ખીલ્લી લાહોલવલા,
કુવતઈલા ઉલ અલી ઉસ અજમ.

(સખ દેવો દેવી શદાદકો પકડ જમીનપર દાલતે હએ.)

(રખ ભારા સર ઉપર લટકનસે ધર કદમ) એહી તરજ.

સખ દેવ-પરા કીસ સીએ લાહોલ-કીયા હમ પર કયું સીતમ;
દાલા હમપે અલમ નહી તુને ગમ કરે કુછ કરમ ટેક.
કમકીયા દેવી—કહે ગર ગુર માહારાજ કરે સર તેરા કલમ;
ખાવે બુનકે તુને હમ બહમ કરે કુછ ન કરમ—પરા.

બયેત.

રાદાદ—ગુર માફ કરના તું મેરી ખતા,
ખાનર નથી મુજ્જો મએ આનખન થા;
મરે હાલ પર કીજીઓ કરમ,
નહી અપને ખંદેપર કરના સીતમ;
ઈસમાલ જોગી—કીયા હું માફ મએને જા તેરી ખતા,
મગર મારા જાવે શીર યું કહા;
અલ બયેક ખાના ખા મરે સાથ,
કહી કમકીયાને મુને તેરી ખાત;
રાદાદ—હીલાઈ એ કયેસા હએ હમપર સીતમ,
એ ચુવે ખીલ્લી કએસે ખાવેંગે હમ;
ઈસમાલ જોગી—કયા સોચતા હએ અખ ખાના તું ખા,
મતલખ તેરા હએસો ખર લાવુંગા;
કમકીયા—એ જંગલી કયા જાને ખાના એ,
ઇને ખાના કાહેકો ખીલાના એ;
ઈસમાલ જોગી—નહી બાતા હએતો મત ખા અજમ,
નહી તુજ્જો ખાનેકી હએ તમીજ,

શાદાદ—ખુદા ઇસ ખાનેસે રખે મુજકો દુર,
એ ખીલ્લી ચુવે તુમી ખાવો હુશુર.

બચેત.

ઈસમાલ જોગી—સુન ઇનસાન મતલબ તેરાતો નર લાતા
હું ગએ,

ચીયારત પાનીકી તદખીર તુજકો દીખાતા હું ગએ;
નહી નકશે સુલેમાની તું હમસે પાવેગા જીનહાર,
મગર દુસરા નકશ તુજકો દેતા હું યાર;
તું ઉરકો પાસ રખકે નો કુછ મુદદા આહાવે,
તો દેવી કમકીયા ફોગન તેરી મદદકો આવે;
આપ તું જ દરબારે શાહીમી, તીલેસ્માત ધરકા દેખકે,
હએ નકશે સુલેમાની કહેદે ઇસી તગંહસે જનકે;
તીલરમાત ધરકા દેખકર તખ્તપર ખીઠાએંગે તુજકો;
ઉડા ફેર અએસો અશરત ઓર યાદ કરના તું મુજકો.

—o:o:o—

બાબ દુસરા—પરદા એથા.

રરતા.

(દાંદીએકા શહેરમે ઢનઢોરો શીરાના ઓર ઉદર

સખ કોમ આતી હએ.)

(અલેક્સે તું યાદ કર અલ્લાહકો આદમ) એહી તરજ.

દાંદીયા—હયે રંગ હયે રંગ અયે મીસકીન ખીચારો;
શાહ તખ્તપર બયેઠા હએ લો ખયેરાત સીધારો—ટેક,
બેશક સુખી હો જવોગે તુમ સારે દુખીઆરો;
શાહી તુજે શાહ હોવે મુગારક એ પુકારો—હયે.

દામન બરેશા ઝરસે તુગારા અયે ધારૈ;
 શાહ તખ્ત પર બયેઠા હયે લો અયેરાત સીધારૈ—હયે.
 શાહ કોબાદ આલી જનાળ જહાંપના હયે નામ;
 હો ઉસ્કા નીધાહ્યાન ખુદાવંદ તું મુદામ—હયે.
 દુશમન જો કોઈ ઉસ્કા હયે સર ઉસ્કા ઉતારૈ;
 શાહ તખ્ત પર બયેઠા હયે લો અયેરાત સીધારૈ—હયે.

—:0:—

આબ દુસરા—પરદા પાંચવા.

મહેલ.

(મહેલકી અગાસી ઉપર કોબાદ ઐર મહેર અંગીજ બયેઠે હયે.)

(દુરસે આગથે સાકી સુને મયે ખાનેકો હમ) એહી તરજ.

મહેર—શકલ પર અપની મુજે કુરખાત હોને દીજીએ;

પુરા દીલકા મુદદા અયે જાન હોને દીજીએ—ટક.

આપકે ખીત તંગથી સદ શુક્ર પાર્ધ તુમે;

મેરી મુશકીલ અર્ભાતા આસાન હોને દીજીએ—શકલ.

ચુમનેદો મુસકાએર સદકા અપને હુસ્કા;

અપને દીલમે મુજે મહેમાન હોને દીજીએ—શકલ.

રાત દીન ઝુલફોમે તેરે તંગથી પાર્ધ તુમે;

અબ મોહીયાં સાદીકા સામાન હોને દીજીએ—શકલ.

કોબાદ—ચીરે દીલ તુજીએ અમે પીઆરી સમાના ચાહીએ.

દીલતો કયા હયે અપની આંખોમે ખીકાના ચાહીએ—

શકલ.

હયે કસમ મહેતાબકી તું હયે સરાપા નુર મહેર;

લોહિ દીલપર તેરે નકશેકો ખુદાના ચાહીએ—શકલ.

(રૈયત ખચ્છેરાત લેનેકો આતી હચ્છે.)

(ભાગો જદ્દ ભાગો સારે ભાગોજી) એહી તરજ.

દોનો—આવો મીસ્કીન આવો મુસાફર આવો સાંઈ દાનકો;
ઝરેતો કયા હચ્છે નામકો હમ દે ખોદકે જનકો—ટેક.

૧-ફકીર—રૈનેવાલે દેહલીકા હું આયા હિન્દુસ્તાનસે;
વાં લડાઈ હો ગઈ ખચ્છે આયા જનસે—રૈનેવાલે.
શુક્ર હયે ખુદાયા અખતો હો ગયા હચ્છે મેરા કામ;
હોદ તક મચ્છે લેતા જાઈગા અચ્છે શાહા મચ્છે તેરા ના
મ—રૈનેવાલે.

૨-મુગલ—ખચ્છેર ખીરે મરાચ્છે શાહા મન ધરાની હમ ગરીબ;
દુકાન શરખત કદ ખુદમ જીઆમિ દો રક્ત શાકીલ-ખચ્છેર.
તાખ મહેર ખાદ કાચ્છેમ ઝીલે યઝદાં ખરેતોખર;
દાદ ખચ્છેરાત ખુખમરા દરદ દીલમ શુદમ—ખચ્છેર.

૩-વાણીચ્છો—જાતનો છું વાણીચ્છો મરી ગયોછે દીકરો;
મારી અલી નાસી ગઈછે ને રહી ગયોછું એખલા—
જાતનો.

હવે અલી ખીજી કરીસ સજ્જડ મલીછે રકમ;
ધધર તને રાખે સુખી રાખી મારી તેં શરમ—જાતનો.

૪-મરેકો—મી ગરીબ ખીરામન રાજ દાન તુમી માલા દીયા;
લેકુર ખાલે ખુખે માતો તેનચા આશીરવાદ ગીઆ—મી
ગરીબ.

કાચ્છે સાંચુ રામ રામ અથાં ઝાલા માતો કામ;
છત્ર પતી સાંગીલ તુલા સધલે રાજ હિન્દુસ્તાન—મી
ગરીબ.

(સખ જાતે હચ્ચે, દોનો ખુદાકી બંદગી કરતા હચ્ચે.)

(સમજ મન દમહી દમકા મેલા) એહી તરજ.

દોનો—કીયા હચ્ચે કરમ તુંને અપના ખુદાયા;

ગુલો ખુલ ખુલકો એક જ મીલાયા—ટેક.

નેકી કે ગુલસનમે ધુમ ખુશીકી હરચેકને મચાયા;

હમ બંદે તેરે તું મવલા હમારા સદા રખ તેરા હમપ-

ર સાયા—કીયા.

—:0:—

બાબ દુસરા—પરદા છઠા.

રજતા.

(શદાદ ઐર ગુંગી આતે હચ્ચે.)

(મોતી મહેલકે ખીમ માહારાનીકા બંગલા) એહી તરજ.

શદાદ—રાજ મચ્ચે હો જાગરે તોહિ રાની બનાવિ—ટેક.

ધરમાલ લોગીકી મચ્ચે મદદસે તખ્ત હીંયાકા પાગરે-તોહિ.

તું માહારાની મચ્ચે માહારાજ કીયુ ન મળે અખ હિરા

હરી—તોહિ.

વાવારે મેરી કાલી કાલી લોર મીઠાઈ તુંને ખીલાવિરી-તોહિ.

—0:0:—

બાબ દુસરા—પરદા સાતવા.

મહેલ.

(અલિક્કમે તું યાદ કર અદનાહકો આદમ) એહી તરજ.

સખ—શાહ કોબાદ આતે હચ્ચે તાજમ કીજીએ;

મુજરેકો સર ઝૂંકાઈએ તસલીમ કીજીએ—ટેક.

એ શાહ નેક ખુ હચ્ચે આ દીલ વ દરીઆ દીલ

કીયું કર ન દસ્ત ખરતા હો તકરીમ કીજીએ—શાહ.

(શાહકા તખ્તપર આંકે બચેકના ઐર રામીશગરકા ગાતા.)

(પનીઆ ભરનકો ચાલી; રંગ—માડ) એહી તરજ.

રામીશગર—હોવે મુબારક રાજ અરે માહારાજ તોહિ.

લાલોકા તાજ ઐર હીરોકા એ તખ્ત,

કોયું નહીં જ્યાંદે સાજ અરે માહારાજ તોહિ;

હમ બે કસોકે હાત તેહારે હકને રખલીયો લાજ અરે
માહારાજ તોહિ.

(કોટવાલ અપને સાથ શદાદ ઐર શુંગકો લાતા હએ.)

બચેત.

કોટવાલ—રખો અએ અહેલકારો મેરી બાતપર ખીયાલ;

દીલપરતો સખકે હોવેગા રંજો અલમ કમાલ;

મરહુમ શાહાકી હમતો વમીએત માનેગે;

વોહ નકશ જીસકે પાસ હો શાહા ઉનકો જનંગે;

હબશી એ તખ્તો શાહીકી રખતા હએ દીલમે આશ;

કહેતા હએ નકશ મુલેમાની હએ મેરે પાસ.

(પાલાયુ કર જોરી સામ મુજસે ખેલો ન હોરી) એહી તરજ.

મહુર—ઈસ્કો યાંહાસે નીકાલો લેજકે અખી માર દાલો—ટેક.

જીઠા એ દાવા કરતા હએ મુજી હએ નકશતો અજમાલો;

વર ન કરો કતલ ઈસ્કો ઈસીદમ સરસે બલા સખકે
તાલો—લેજકે,

(સખ શદાદકો પકડતે હએ શદાદ દેવીકો યાદ કરતા

હએ ઐર અખકો અંધા બનાતા હએ.)

(તુજ ખીન જીઆ નીકસ જીયા જાએરે) એહી તરજ.

શદાદ—એ મેરી દેવી મએ જતા હું મારે;

તોરી કગમતસે સખ અધે હોવે માનેતા દગ્યારઆ
સારારે—ટેક.

(અગર ધુંઈ હરદમ સતાતી રહેગી) એહી તરજ.

સખ—ખતા મોઆફ સાહેબ કીજીએ હમારી;
નહી હમકો પએછાનથી કુછ તુમારી—ટેક.
તુમારે હએ નોકર હમ લીને શાહી,
કરેંગે કોબાદકી મીલકે ખવારી—ખતા.
તખતપર બએડો તાજ ખી પહેનો;
મગર આંખે રોશન કાને હમારી—ખતા.

બયેત.

રાદાદ—દીખલા કરશમાં અપના અએ દેવી કીશહુર;
આંખે ધનકી રોશન કર તું અબ ઝર.

(રહે સીદા સીદાએ રહે) એહી તરજ.

સખ—નીચે તખત કે ઉતર ઉતર, તેરે બાએસે હુવાજર;
તુજસે હમથે સારે બેખબર, કાયા ફરેબ તુને મુજબ
૨—ટેક.

તું હએ મહેર બેશક બદખીસાલ, તુને કરના આહીએ
હલાલ;
ધરકે ધરકમેથી પાયા માલ, ચાલ કાહાબાકી કી બદ
ગોહર—નીચે.

મેરા વીરસા ધીન બેહયા બેથા તખતપર તુ પુર જકા.
નહી તુજકો શરમ હએ જરા માફ તેધ યા તુને તખર—
નીચે.

મહેર કહેતે હએ તુને એ હમ, બનાતુ એ શાહો સનમ;

વર ન આવેગી તું રત્નો ગમ ઐર હોગી શેહરસે બ-
દર—નીચે.

(સભામે દોરતો ધનદરકા આમદ આમદ હયે) એહી તરજ.

મહેર—હો તુમતો કાયા વલે મુજસે અગર જહાં શીર જાએ;
મગર એ પીઆરે તો દીલ મેરા કાંહા શીર જાએ—ટેક.
શીર મએ ધરસે હો અપત મેરા બરગીરતા;
શીરે કયા અપતે ખુદાવંદે દો જહાં શીરજાએ—હો તુમતો.
શીરે ન ગુલતો બુલબુલકો કાહેકા શીર ગન;
અગરએ બાગ શીરે યાકે બાગબાં શીર જાએ—હો તુમતો.
કસમ ધરકીતો ન રહું ધરસે મએ ગરદા;
અગર મુજસે જમીન ઐર આસમાં શીર જાએ—હો તુમતો.

(ગુલ ખીલે ચમનમે રંગ બેગંગી સારે) એહી તરજ.

કોબાદ—સાથ મેરે હિંચે રંજ તું કીંહિ માહા પાગ;
રહે હંયા આરામસે મત કર જુકો દુખીઆરા—ટેક.
મેરા નમીબ કુતા હએ સુનલે અએ મેરી જાની;
કરના બરબાદ મેરે સાથ તેરી જાંઘાની—સાથ.
મએતો જંગલ બરકુ હોયે તુને હએરાની;
વાંહા કાંહાસે મીલેગા વખતપે દાના પાની—સાથ.
મુને રખસત કર તું ખુશીસે અએ દીલ આરા;
રહે હંયા આરામસે મત કર જુકો દુખીઆરા—સાથ.

(એજ માહે તુમને લાએ સૈંયા) એહી તરજ.

મહેર—હજી મએ ન માનુ તુમરી બતીયાં,
તુમરે દુખસે કતે હએ છતીયાં.
કતે ન તુમ ખીન રતીયાં,
હજી મએ ન માનુ તુમરી બતીયાં;

પ્રીતમ ખારે કંગે માહે સાથી,
 સુખ દુખ મે રહે એક હૃદ્યાં,
 રહેંગે તુમ હમ મીલકે બહમ,
 પર મએ તુમરે પૈયાં.

(તું આ જન જર) એહી તરજ.

કોબાદ—હએ મહેર શીદા તુજપેતો હરઆન મેરી જનન;
 ખેજર નહી તુજસે હું મએ માન મેરી જનન—ટેક.
 મહેર—ખેજર નહી હએ તો મુળે સાથ રખ અપને;
 મરજલગી મએ જુજ તેરે અએ માન મેરી જનન—હએ.
 કોબાદ—કીંદિ સહેતી હએ જંગલકી તું અએ ખારી અખદજન;
 કરને નહી આહાતા તુળે હએગન મેરી જનન—હએ.
 મહેર—જુજ તેરેતો જીવતભી મુળે દોજખસી હએ યાંહાં;
 તું હએતો ગ્રાહનમભી ગુલીરતાન મેરી જનન—હએ.
 કોબાદ—ગર મરજી ધુંહી હયેતો ચલો અએ મેરી ખારી;
 ભતકેંગે અકસોસ ખીયાખાન મેરી જનન—હએ.
 (આપકેતો અએ મીયાં મએ જનતી નહી જર) એહી તરજ.

રાદાદ—જલદી ઈન કરેખીકો યાંસે તુમ નીકાલદો;
 ઈયાંસે તુમ નીકાલદો બલા એ સરસે તાલદો—ટેક.
 પોશાક શાહીભી લો છીન ઝુદ દોનોસે;
 શહેર બદ્ર કરકે ઈનકો તુમ ફકીરી હાલદો—જલદી.

બયેત.

કોબાદ—અરે એ મલુન શરમ નહી તુજકો જરા,
 પાસ માહેબકાભી આહ અપને નહી તુ કીયા;
 હીસને અએસા તુળે આજ મારા જલમ,
 તુને કુચ મરતખા જનના ન હમારા જલમ;

ત્રરકી ખાએશસે મુળે શહેર બદર કરતા હએ,
 મીલ ગયા રાજતો પુ' જોરો જબર કરતા હએ;
 ખબર કયા કામ મુળે તેરી રયાતસે હએ,
 કુચ નહી હમકો ગરજ દોલતો હશ્મતસે હએ;
 લકીન એ કહેતા હું કે તું કીજીઓ અદલો ધનસાક,
 રખીઓ સખ અપની રૈયતપર નીહાયત અલતાક;
 હોગા આ દીલતો ગુના બખશીગા તેરા ખુદા,
 વર ન દોજખ તેરી હાવેગી એ શયેતાન સજા;
 પર મએતો લેતા હું ઈસ વખત અગ જંગલકી રાહ,
 હીસે દુનીઆસે સદા મુળે બચાવે અદલા;
 દરો દીવાર હશ્મતસે નજર કરતે હએ,
 રખરત અયે અહેલે વાત હમતો સકર કરતે હએ.

—0:0:0—

બાબ તીસરા—ચરદા પહેલા.

મહેલ.

(ખેલા ફરેખ હમને ચારો ખુબ રોળે અબ) એહી તરફ.

શબાદ—ઈસમાલ જોગીકી જો ધનાયત સદા રહે,
 કીયું ન બખત મેરા હર એકસે સીવા રહે;
 કહેતે હએ કયામતમે હોગા બદકા હાલ બદ,
 દેખા કીસીને હસર અખીતો મજા હએ;
 નેકીપનેકી ગહામે મેહેરો કોબાદ હએ,
 તુજકોતો અએશ વાંદા મીલેગી કબુ નહી;
 અએ દેવી કમકાયા મેરી મદદો આના તું
 હનમનકી પુજા હમીશા અતા રહે.

(કલસે તુ બિકલ હય્યે ઈઆર કયા તુલે આજર હય્યે) એહી તરજ,
કમકીયા દેવી—અય્યે બની આદમ કીયા હય્યે ઈયાદ કીજે
તુને મુલે;

કોનસી મુશકીલને ગેરી હય્યે બલા આકર તુલે—ટેક.
કીયા તેરા મતલબ હય્યે વો મુજસે બયાં કર સીતાબ;
તેરી એ ઉમીદ બર શદાદ હોગી કામે આબ—અય્યે.

બયેત.

શદાદ—અય્યે મેરી માતા તુજસે આરજ કરતા હય્યે ગુલામ,
પાવેગે જબત કીયામતમે જો હુવે નેકનામ;
લેકીન મય્યેનેતો અપના બદામે પહેલેહી લીખાયા નામ,
જીસે જબત મુજકો હો ગઈ ખીલકુલ હરામ;
ઈસ લીયે તું એક ખીલીસત ઈસ ફનીયામે કર તૈયાર,
ઉસમે જાકે મય્યે રહું તા મકસદે દીલ આવે બર.

બયેત.

દેવી—તેરા એ આરમાન શદાદ પુરા હોવેગા,
પર કંઈ ઈનસાનકી જાન તુ ઈસમે આવેગા;
ગુલશને જબતકો બનાવેગે હમારે બુતપર,
રોજ એક આદમકા ખુન પીલવા તું મગર;
પ્રાક દામાન એક ઐરાત કરકે તાલાશ,
દરપે જબતકે હાજર કીજો તોહો નકાસ;
ખુન જબ ઉસ નાજનીકા બુતોકો પીલવાએગા,
તબ તેરે લીયે જબતકા દર સદા ખુલ જાએગા;
ઉસકે આગે અન્દર ન જાના તુને જીહાર,
વરતા લુકમા તુ બુતોકા હો જાએગા હોકે અવાર.

(સોતન ગર ગએ ગએરે) એહી તરજ.

શદાદ—હું મએ બહોત હએગનરી નાજની અએસી લાવું
કાંહાસે—ટેક.

રોજ ખુન એક આદમકાતો આસાનીસે દુંગા મએ,
પર પાક દામાન ઓરતકી હો કએસી મુઝો પીઝાનરે—
હું મએ.

(યુંગી ઈસારા કરકે મહેર કે લીએ કહેતી હએ.)

(બહારે મએતો લાઈ શગખકી જામ) એહી તરજ.

શદાદ—બેશક વએસી હએ વો નેક નામ મહેર અંગેજસે
હે મેરા કામ—ટેક.

બુતોકો ખુન પીલાંઉગા ઉરકા, ન હોગી કો વો મુઝસે
રાણીરી—બેશક.

જતા હું મએ જુરતજુમે ઉરકે, જહાં હોગી વો દીલ
આગમરી—બેશક.

—:0:—

બાબ તીસરી—પરદા દુસરા. જંગલ.

(મહેર ઓર કોબાદ પરશાન હાલતમે આતા હએ.)

(મેરા પ્યારા કાંહાં યારો ગયા અદલાહી અદલા હએ) એહી તરજ.

કોબાદ—હએ મેરે બાગે ઉલકતકે ગુલિતર કયું તું મુરજાવે—ટેક.

કહા થા તુઝો મએ અવલ કે મત તુ સાથ મેરે અત્ર;
બની તું આખીરશ બેકલ મુઝે જુતા નહી ભાવે—હએ.
જયતો સામ્ર કર દીલબર ન દતિની બેકસારી કર;

મએ સદકે દીલસે હું તુજપર ભજા શીર કયું તું ગ-
ભરાએ—હએ.

(આજ અમે મારે પારે) એહી તરજ.

મહેર—ખાત અવેચી ન સધયાં મુખસે કહો નહી દુખ તુમ
સહો-ટેક.

તુમરી બલાસે મએ મર ગઈ તો, પર તુમ અએ રા
જન નીત ખુશ રહો-ખાત.

પએરોપે તુમરે મરી જન જવે દરિસે બહેતર કયાજી
કહો-ખાત.

(દુખી દીલે હાલ કવેસર.) એહી તરજ.

કોખાદ—દખો દખોજી મરી પ્યારી હીરનકી તુમ રકતાર,
દીને રજ તો જાકર ઉરકા કરતા હું મએ શીકાર;
તીન દીનસે બુકે હએ હમ પાકે ઉરસે હો શેર,
જાતા હએ વો રજ કે દેનેમે ન કરોજી દર.

(એ જુરયારે કાહે ખાવત હએ તું જન) એહી તરજ.

મહેર—નાહી સૈયારે વાંકો માર મોરા માનરે;
છાંદ મોકો તનહા નાહી જરે;
કાહે વાકી લેવત હએરે જનન,
માનો સૈયારે—નાહી માર મોરા સૈયાં.

(કોખાદકા જાતા ઐર દુસરી તરફસે શદાદકા આના ઐર
મહેરકો અકેલી દેખકર ગયેખી અવાજસે દરાના.)

ગયેખી—ભાલુ આયારે ભાગો ભાલુ આયા ભાગો.

(મહેર ગભરાકે દુસરા જંગલમે ભાગતી હએ.)

(ખાલ તું આંખે મજનુ) એહી તરજ.

મહેર—વાલી મદદ કર મરી સરપે મરે મઓતકી હુઈ ફેરી;
કીસકો સુનાવે દુખ દુખીયાં, કાહે આ સખ કુકત રહી
તેરી—ટે

બનબન ભટકત હું મએ પએરમે મારે પર ગએ હએ છાલે;
તોભી એ ચરએ સીતમગર નીત નીત નઈ બજા મુજ-
પે દાલે—વાલી.

અપને પીયાકૈ કારત વા, સનસાર છાંદે નીકસી મએ ધરમે
તીસ પરખી વા ખીછારે, જીયરા મોરા વાંકે ખીના
તરસે—વાલી.

(માસુર હું શોખીસે સરા) એહી તરજ.

શાદાદ—શહેનદી અબસ રંભે અલમ તુને ઉદાઈ;
ઈસ કએદે મુસીબતસે મએ દેતા હું રહાઈ—ટેક.
મીસકીન ઝેબાદયા તું હુઈ ઉસ્કી ખરીદદાર;
હાતોસે અપને શાહીતો તુંને હએ ગવાઈ—શહેનદી.
કુચ અખી નહી ખીગરા હએ તું સાથ મેરે ચલ;
શીર તખત તેરા તાજ તેરા તેરી દોહાઈ—શહેનદી.

(સરાગારે અરે જુલ જુલ) એહી તરજ.

મહેર—મુલે કયા કામ શાહીસે, હએ વીગના વતન મેરા.
મરંગીતો ગુબારે ગહા હોવેગા કફન મેરા—મુલે.
ફકીરે ઈશ્ક હું મએ સલતનતપે તેરી કબ યુક.
નહી મોતાજ હું જરફી માલે ગર સીમતન મેરા—મુલે.
હું રાહે ઈશ્કમે સાખીત કદમતો ફંગી મએ સાદા.
અર્બીતો ઈમતીહા કરતા હએ એ ચરએ કોહન મેરા—મુલે.
ખુદાકે વારતે કાલી સુરત તું દુર કર અપની.
મીલા ફંગી વગર ન ખાક, મે નાજુક બદન મેરા—મુલે.
(મુઘ લાગ રહી તોરે આડો પહર) એહી તરજ.

શાદાદ—હાત તોરે પરેગા સદા મનના નાહી સાથ મોરે ધર હો
ચલના—ટેક.

આગ આકાસસે બરસાંઠીરી ઉસમે પરેગા તોહિ જલના;
હાતમે મારેદે તોરી બયાં છાંદ એ જંગલકા તલમાના-હાત.

(અબ તોરી બાકી ચીતવન) એહી તરજ.

મહેર—હતરે એ મુજ હક દર તન છુના,
નાહી મોગ કાહે મોરી બયાં પકરે—ટેક.
કાલી કાલી સુરત ભુતકી સુરત દર,
હો મુજ મોહે કાહે તું જકરે—હતરે.

(હમારે વતનકો ચલે જાએ હમ) એહી તરજ.

રાદાદ—અરી બે સમજ તુતો નાદાન હએ,
એ કહેને પે મેરે નહી ધ્યાન હએ—ટેક.
તો મીસકીન થા ઉસપે કુરબાન હએ;
હએ ઉસેતો મેરી દુની સાન હએ—અરી.
મેરે સાય ચલનેમે ગર આના હએ;
તો કબજેમે મેરે તેરી જાન હએ—અરી.

(રાદાદ મહેરકો મારને આહવા ઉતનેમે કોબાદકા આના.)

બચેત.

કોબાદ—અરે છોડ ઈબલીસ તું ઈરકા હાત,
કયું ઈસપર સીતમ કરતા હએ બદસીકાત,
અગર એક અંગોશ્તભી ઈસકો છુવા,
તો યકીન જાન ઈસ વખત મુવા;

રાદાદ—મુજે મારને આયા એ બેહયા,
નહી જાનતા હએ મુજપર માહાબીરકા સાયા;
મુઘઈ તું આખેરથ હુવા હીલાક, (કોબાદકો મારકર.)
મેરા સીના કરને આયાથા આક;

અરી ચલરી નાપાક તું બેહ્યાં,
વર ન દેખેગી અપના લાશા પરા.

(કયું રે ખડા હિન્દુસ્તાની) એહી તરજ.

મહેર—માર મોહેકો નાપાકરે આશ જીનેકી નાહી—ટેક.
સાજન મિરા મોહસે છુટા જીનેપે હમરે હોખાકરે—માર.
સાજન મદદકો ઉઠીઓરે વરના સે જાવે હમ્મે એ ખ
કરે—માર.

(અરે ઓ મરી પ્યારી) એહી તરજ.

કાખાદ—અરે ઓ મુજ કાહે સતાવેરે;
અએસા જીગરો ચીરા મિરા જીએરા જાવેરે—ટેક.
કાહે કહું કૂચ ખસ ન ચલત હએરે;
મઓત ભી નહી મુજકો આવે જીયરા જાવોરે—અરે.

—:૦:—

આખ તીસરા—પરદા તીસરા. શદાદી બહેરત.

(ખુદાકી પરસતીસ નો ગેરી હએગી) એહી તરજ.
કએદી—અયે જાલીમ શહેનશા એ કયેસી જક્કા હએ;
મરાખી નહી તુજકો ખાફે ખુદા હએ—ટેક.
ઈનસાનોકા મુદઈ ઓર હો તું દુશમન;
બુતોકા કીયુ તું બના આસના હએ—અયે.
(શદાદકા મહેરકો સે રાખેલ હોના)

બયેત.

શદાદ—અયે યુંગી મએને ઈસ્કો ગીરફતારતો કર લીયા,

ઈસકી નીચેહવાનીકા જીભમાં તુજકો દીવા;

દેવ—હુવા વખત સદેકા અએ બેખખર,

હમારા તું દે બખસ હમે કુદતર;

રાદાદ—ગુંગી બારામે પાચમીનત હએ કમ,

ખુન આદગકા બુતોકો પીલા દેતે હએ હમ.

(મહેરકો) તેરાબી એહી હાલ હોગા.

(ગુલકો લીએ હમ આયેથે) એહી તરજ.

મહેર—મુહ કએસા ખુદાકો તું દીખાવેગા અએ જાલીમ;

બેશક તું જાહાનમએહી જાએગા અએ જાલીમ—ટેક.

કયું બેકસો બે બસકા સીતમગર તું બના હએ;

કયા ઈસકી સજા તું નહી પાએગા અએ જાલીમ—મુહ.

જળ રૂબરૂ હસરમે ખુદા તુજકો ખુલાવે;

તુ કોનસા મુહ લેકે વાં જાએગા અએ જાલીમ—મુહ.

બયેત.

રાદાદ—દુનીઆમે મુજકો હુધ હએ, અએસો અસરત હુધ
હુસુલ,

દેખા કીસાંને હસર જીસે હમ એ દીલ મલુલ;

તુજકોખી સમજતાહું તું હો મુજપર શીદા;

નહીતો તેરીબી એહી હોગી વારે દાદ.

(બદનસીબ હાએ ગારા સૈયાં કાંદા હોગા) એહી તરજ.

મહેર—રાખ તોરાપરે દુર હાત એ પલીદ રાખ તોરા પરે
દુર હાત,

રંજ પાંઉ જીસે જાઉ છુવા છુવા જરા મોહે તુને જાલીમ;

અરે એ ઈજલીસ કાહે મોહે સતાવે કરતુ દીલમે

આપે ખુદા—ટેક

કોળાદ મોરા સાજન હએ હું ઉસપર મએ કુરખાન,
નાહી છોડ વાંકો ગરએ જવો મોરી જન—રાખ.

(દરવાજાએ તલીઆં લાગ રહી) એહી તરજ.

શદાદ—અએ હતેલી તું નહી મુજસે સુખ પાવેગી;
તું બુતોકા સદકાહી હો જાવેગી—અએ હતેલી.
મએ જાહારસે આતા હું અએ યુંગી જખ તલગ;
ઈફાજતસે રખ વર ન મર જાએગી—અએ હતેલી.
શદાદકા જનના મહેરકા ગમ કરના ઐર યુંગીકા સમજના.)

રાગ—સારંગ.

(તુમકોળી કુચ સજ અરીમકાર કીજએ) એહી તરજ.

મહેર—દુનીઆએ જીદંગી દારહા અખ મજ નહી,
જીતેયે જીસકે વારતે વો દીલ રખા નહી—ટેક.
જીતી રહી ગએ લે ગધ તુમકો અજલને યાર,
કયું આપકે ખીન યાર મેરી આઈ કજ નહી—દુનીઆએ.
લે મએળી તેરે માસ આતી હું અએ સનમ,
તું ચલ નીકલ કાઢું કીયું અપના ગલા નહી—દુનીઆએ.

—:0:—

ખાખ તીશરા—પરદા બૌથા

જંગલ.

(ગમસે મરે બદમસે દમ) એહી તરજ.

કોળાદ—અફસોસ તેરા યુજબદન હોગા વાહાંપે હાલ કયા;
વો મુજ બેહયા તુએ દેગા નહી જુલ જલાલ કયા—ટેક.
તુને અએ ગરી દીલરખા મરે લીએ સહી જશ;

ઉસકા એવજ તુમે નહી દેવેગા જીલ જલાલ કયા-

અફસોસ.

તું સાથ થીતો મેરી જાં, જંગલ થા મીસ્લે યુલીસ્તાં;
આતે હુએ ખારસે નજર, શજરો યુલને હાલ કીયા-

અફસોસ.

તંગ છનેસે મએકા, પર તુજકો દેખ એ કહેતાથા;
અએસી હુએ સાત દીલરૂખા, તો કરના ધન્ટેકાલ

કીયા—અફસોસ.

(શીરેસ્તાકા નમુદ હોના.)

ખયેત.

શીરેસ્તા—સખર આદમ ન ઝો અપની જાન,

ખુદા તુજપર હુવા મહેરબાન;

લે એ નકશ મુલેમાની બશર,

ફરમાંઉ તુને વોહી કામ કર;

સીતમ મહેરેપર કરતા હુએ બદ અતવાર,

મદદ કો તું ઉસ્કે અબ જા નેકલેત;

જહાનમે શદાદ કલ જાયેગા,

તુને તખ્ત ઉસકા મીલ જાયેગા;

ખુદા તેરા હાફેજ જલદીસે જા,

તેરે હકમે હુએ ગરી હરદમ દોવા.

આબ તીસરા—પરદા પાંચવા. શદાદી બહેરત.

(ઈસ આતસે ઉલકત મે કીયા આગ લગાદી) એહી તરજ.

મહેર—ઈઆરખ નહી દુનીઆમે કોઈ યાર હમારા;
હમે તેરે સીવા કોઈ નહી મદદગાર હમારા—ટેક.
તું બેકસો બેવરકા ખુદાવંદે જહાં હયે;
કીઆ હમપે કમ એ ચર્ખકી હોતી જકા નહી—ઈ-
આરખ.

તું મેરે સનમસે મુળે જલદીસે મીઠાદે;
જુજ ઉસકેતો જુના એ બેકાર હમારા—ઈઆરખ.

(શદાદકા આના ઐર મહેરકો સમજના.)

(તકકા હોતા હયે અએસાખી) એહી તરજ.

શદાદ—માન લે મહેર મેરા જલ્દ તું ફરમાન કંહી;
કરકે ક્રીદ જાન તું હોવેગી અએ નાદાન કંહી—ટેક.
હો બગતગી તું મેરેસે મેરી જાને જા;
કુછ તો હો દીલકા મેરે પુરાતા અરમાન કંહી—માન.
(એક ચતર નાર કર કર સીંગાર) એહી તરજ.

મહેર—દેખ ખબરદાર મતહા બદકાર,
હાત આંગપે ન દાર મોહે જુસે તું માર,
એહી બાર બારકી અરજ તોહેસે—ટેક.
કુચ ખોઈ ખુદાકા રખ બદકાર,
બેકસકે જકા નહી હંમેગી રવા—એહી બાર.

ખયેત.

શદાદ—નહી હરગેજ કહા માનેગી બેહયા મેરા,

હએ એહી-ખહેતર કે દું ભુતોકો મએ સદકા તેરા;
 ગુંગી હો તૈયાર બારામી મીનીટ હએ પાંચ કમ,
 ખુન ભુતોકો ગહેરકા અબ પીલાદતે હએ હમ;
 જન મએ કતેરેસે મુરદેકો બાહેર કરતાં હું,
 ગહેર હોગી કએદ ઉસ્મે તુનેહ એ ઝાહીર કરતા હું.
 (શદાદકા કતેરેમસે મુરદેકો બાહેર કરને જનના ઇતનેમે ગુંગીને
 ઘંટા કીલાના, દેવ ઇબલીસકા નમુદ હોના ઐર
 શદાદકા ખુન પીના, બાદ ઉસ્કે કોબાદ ઝીવીકાર
 ઐર કંઈ એક નોકરો દરબારીઓકા આના.)

ખયેત.

કોબાદ—અએ આરકાંને શાહીર કરો અબ હીરાથ,
 એહ નકશ સુલેમાની હએ મરે પાસ;
 કહોતો જલાદું તુમ મએ સબકો સબ,
 વગર ન ગુજરે કુછ ઐરહી ગજબ;
 વોહ જાદુગર શદાદ બદકાર થા,
 કાંહાં ઉસ્પે એ નકશ ઇઝહારથ;
 કર્સેમા ઇસ્કે તુમ દેખો જરા,
 એ દીવાર હોતી હએ કએસી ફતા.

(કોબાદને નકશકી ખરકતસે તીલેસ્માતકો નાખુદ કરતા
 ઐર સબોને કોબાદકી મારી આહાના)

(મએતો આખરીયાંસે મારેંગી કતારીયાંરે) એહી તરજ.
 સબ—શાહા હમને નહી થે તોહે જાને તોહે જાને—ટેક.
 માફ ખતા કર મારીજ થે હમ, અખતો તોહેકુ પએ
 છાને—શાહા.

તપ્ત પર બેઠો સરતાજ હમારે, હાજર હએ ખીજાગત
ગજલોને—શાહ.

(ધસ આતસે ઉઠકતે કયા આગ લગાદી) એહી તરજ.

મહેર—બોલો સતગ તું મ ધતનેદીનો તક કહાં રહે.
કુરકતે તેરે કયા કયા સીતમ મએનેલી સહે—ટેક.
ખરતાયા હાલ રાત દીન તેરે શીરાકમે;
આંખોસે અરક હર ઘડી સીજાગસે ગહે—બોલો.
કયું અએ અઝાનો તુમસે મએ કહેપીતી કયા મુદામ;
લાયા એ કોન નકશોકુ દેખો જગ તહે—બોલો.
ઉમીદ હકને પુરી હમારી તમામ કી;
અગ ન ઉઠાવે રંજ મુસીગતકો હમ ગહે—બોલો.
હએ આરજુ અગ અગેશમે ઓકાત બચરહે;
અગતો હરીક કોઈ ન હમકુ જરા કહે---બોલો.

(ખજાર લેરે મસીયા તું કંહા હયે) એહી તરજ.

કોખાદ—અએ દીલબર ગહેર હો અગ શાદ ખુરરમ;
મીઠાદે દીલસે અપને રંજો ઓર ગમ—ટેક.
સહે કુરકતમે તેરે રંજ લાખો;
તસવર તેરાહી રહેતાયા હરદગ—અએ દીલબર.
અગલએગ નકશ હએ અએ જાનેમનાં દેખ;
ગડી ઝહેમતસે ધરકો પાયે હયે હમ—અએ દીલબર,
કહં તારીક ધરક કીસ દહનસે;
સખી ઓર સાકમે ગહેતર નહી કમ—અએ દીલબર,
હરીક એ ધતેગલ હએ હકસે મેરી;
ન હોવે અગ જુદી મુજસે એ હમદગ—અએ દીલબર.

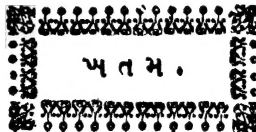
(અદુપર તેરા રોળ જાડી રહે) એહી તરજ.

સખ—નેકાકે ગુનસનમે આઈ જહાર અખ;
 જદકાર સખ હો ગએ જાર ઝાર અખ—ટેક,
 નેકીકા કુલ હુવા હએ શીયુક્તા;
 બુલ બુલ ચમનમે કરે હએ પુકાર અખ—નેકાકે.
 નેકોકા અંજગ નેક હી હોગા;
 અંજમ જદકારો દએ હો યારખ—નેકાકે.

ગલત નોમહ.

—:૦:—

સંક્રહા.	સતર.	ગલત.	સહી.
૫	૧૧	ખેવાડીસખ	ખેવાડીસ અખ.
૭	૨૧	જગલ	જંગલ,
૧૬	૨૩	જલદ	જલદ.
૨૭	૧૭	દનદોરો	દનદોગ,
૨૮	૧૦	સુને	સુનકે.

બોહર ખખર.

—૦:૦:૦—

મેહતા જમનાદાશ લગવાનદાશની કંપનીએ
પ્રસીધ્ધ કરેલા પુરતકોની વીગત.

૩. આ. પે.

રૌયલ સ્કુલ પ્રાઈમરના મિનીંગ.....	૦—૪—૦
રૌયલ રીડર નંબર પેટેજના મિનીંગ... ..	૦—૬—૦
રૌયલ રીડર નંબર પીબ્લના મિનીંગ... ..	૦—૮—૦
હાવર્ડ ફૂલ પ્રાઈમરના મિનીંગ, તરજુમા તથા વાક્યોના ઉચ્ચાર સહિત.....	૦—૪—૦
હાવર્ડ ફૂલ પામરના મિનીંગ ક્રૂટ તરજુમા સાથે.	૦—૨—૦
હાવર્ડ ફૂલ અગ્રેજી ખીજી ઓપડીના મિનીંગ તરજુમા સાથે.....	૦—૬—૦
ગુજરાતી નાટક ગાયન સંગ્રહ કે તેની અંદર ૬૦૦ કરતાં પણ વધારે ગાયનોછે... ..	૦—૧૨—૦
રાજા અદ્વન અને સતિ મલ્યાગરીનો નાટક...	૦—૬—૦
નકશે સુલેમાનીનો હિંદુ ખેલ... ..	૦—૩—૦
ધ્રુવ આપ્યાનના ખેલમાં ગવાતાં ગાયનો... ..	૦—૩—૦
રસીકાનો અતિ મુજી કારસ.....	૦—૧—૬

આ ઓપડીઓ ભુલેશ્વર આગળ ક્રીનારીવાલા ખીહારી-
લાલ દુરગાદાશની દુકાનેથી અથવા મુંબઈ ગયે બપોળીતા
બુકસેલરોની દુકાનેથી મળશે. બાહરગામવાલા બુકસેલરોએ
નાચે લખેલે કેકાણેથી મંગાવી લેવી. કમીશન સારું આપવામાં
આવશે.

શાં ૦ જમનાદાશ લગવાનદાશની કંપની

કેકાણુ ભુલેશ્વર આગળ ક્રીનારીવાલા ખીહારીલાલ

દુરગાદાસની દુકાને.

